

properties the index of fuzziness of fuzzy variables and terms of linguistic variables are given. 3. The work outlines two theorems for the index of fuzziness of fuzzy variables and terms of linguistic variables that can be convenient to use when analyzing the sensitivity of decision making support systems based on fuzzy linguistic expressions. 4. The formulas have been obtained to evaluate the index of fuzziness for various modifiers of the term of linguistic expressions and their defuzzification. Their analysis is given.

REFERENCES

1. Поспелов Д. А. Нечеткие множества в моделях управления и искусственного интеллекта / Под ред. Д. А. Поспелова. – М.: Наука, 1986. – 396 с.
2. Леоненков А. В. Нечеткое моделирование / Леоненков А. В. – СПб.: ВНУ. – Петербург, 2003. – 736 с.
3. Мелихов А. Н., Берштейн Л. С., Коровин С. Я. Ситуационные советующие системы с нечеткой логикой. – М.: Наука, 1990, – 272 с.
4. Борисов А. Н. и др.. Обработка нечеткой информации в системах принятия решений. – М.: Радио и связь, 1989, - 321с.
5. Нечеткие множества и теория возможностей. Последние достижения: Пер. с англ./Под ред. Р.Р.Ягера.- М.: Радио и связь, 1986.- 408 с.
6. Василевич Л. Ф., Маловик К. Н., Смирнов С. Б. Количественные методы принятия решений в условиях риска: Учеб. Пособие. – Севастополь: СХУЭИП, 2007. – 229 С.
7. Василевич Л. Ф. Анализ чувствительности и стабильности нечетких систем принятия решений // Кибернетика и системный анализ, 1998. – №1, С. 71–76.

Стаття надійшла до редколегії 24.02.15

Василевич Л., канд. техн. наук, доц.
Київський університет імені Бориса Грінченка, Київ

ФУНКЦІ НАЛЕЖНОСТІ МОДИФІКОВАНИХ ТЕРМІВ ЛІНГВІСТИЧНИХ ЗМІННИХ ТА ЇХ АНАЛІЗ

У роботі запропоновані семантичні процедури знаходження функцій належності модифікованих термів лінгвістичних змінних, які відповідають таким словам, як "дуже", "більш – менш", "значне більше" або "значне менше" та отримані формули для їх розрахунків. Приведені властивості показників розмитості термів лінгвістичних змінних (нечітких змінних). Проведено аналіз змін коефіцієнтів розмитості цих функцій належності та отримані відповідні формули.

Василевич Л., канд. техн. наук, доц.
Київський університет імені Бориса Грінченка, Київ

ФУНКЦИИ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ МОДИФИЦИРОВАННЫХ ТЕРМОВ ЛИНГВИСТИЧЕСКИХ ПЕРЕМЕННЫХ И ИХ АНАЛИЗ

В работе предложены семантические процедуры нахождения функций принадлежности модифицированных термов лингвистических переменных, которые соответствуют таким словам как "значительно", "более – менее", "существенно больше" или "существенно меньше" та получены формулы для их расчетов. Приведены свойства показателей размытости термов лингвистических переменных (нечеткие переменные). Приведен анализ измененных коэффициентов размытости этих функций та получены соответствующие формулы.

ОВСІЄНКО СЕРГІЙ АДАМОВИЧ (01.05.1953 – 25.01.2016)

Сергій Адамович Овсієнко народився у старовинному селі Германівка (у 1944–87 рр. – село Красне-2) Обухівського району Київської області. Його батьки – за освітою філологи – рано помітили математичні здібності сина і всіляко сприяли їх розвитку. У 1967 р. Сергій вступає до Республіканської фізико-математичної школи-інтернату при Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка, яку закінчує в 1970 р. із золотою медаллю. Його вчителем математики у ФМШ був В. А. Вишеньський. У шкільні роки Сергій брав активну участь в Українських та Всесоюзних математичних олімпіадах для школярів, завжди був серед переможців.

У 1970 р. С. А. Овсієнко вступає на механіко-математичний факультет Київського університету. Уже з першого курсу, насамперед, під впливом професора Л. А. Калужніна, починає активно цікавитися алгеброю. Після закінчення з відзнакою в 1975 р. механіко-математичного факультету Сергій Адамович вступає до аспірантури Інституту математики АН УРСР (науковий керівник – доктор фізико-математичних наук, професор А. В. Ройтер), де в 1978 році успішно захистив кандидатську дисертацію на тему "Квадратичні форми в теорії зображень". У 1978–1982 рр. працює в Інституті математики, спочатку інженером, потім молодшим науковим співробітником. У 1982 р. С. А. Овсієнко повертається на механіко-математичний факультет, з яким більше не розлучається. Спочатку він працює в науково-дослідній частині університету на посадах

молодшого і згодом старшого наукового співробітника, а потім стає завідувачем лабораторії. У 1988 р. С. А. Овсієнко переходить на викладацьку роботу на кафедру алгебри і математичної логіки, де пройшов усі щаблі: асистент, доцент, професор. Він був яскравим і неординарним педагогом, багато колишніх студентів механіко-математичного факультету з вдячністю згадують його лекції з алгебри і теорії чисел, лінійної алгебри, прикладної алгебри, різноманітних спецкурсів, які він читав з натхненням, ентузіазмом і глибоким почуттям гумору.

У 2006 р. Сергій Адамович успішно захистив докторську дисертацію на тему "Категорні методи в теорії зображень" (науковий консультант – доктор фізико-математичних наук, професор Ю. А. Дрозд). До сфери його наукових інтересів насамперед належала теорія зображень – він був одним із провідних представників добре відомої в математичному світі Київської школи з теорії зображень. Разом із Ю. Дроздом і В. Футорним він увів новий

клас зображень – зображення Харіш–Чандри, а разом з В. Футорним, А. Молевим і В. Мазорчуком розробив теорію таких зображень для повної лінійної алгебри Лі, а також для обмежених алгебр струмів та янгіанів. Зокрема, він встановив існування зображень Харіш–Чандри з довільним характером. Разом із Ю. Дроздом і Б. Гузнером він побудував серії простих модулів над узагальненими алгебрами Вейля. Значним є його внесок у розробку теорії матричних задач – нового розділу теорії зображень, створеного переважно київськими алгебраїстами. Їй були присвячені перші наукові праці С. А. Овсієнка, і нею він активно займався усе життя.

Втім, наукові інтереси С. А. Овсієнка не обмежувалися теорією зображень. Із понад 80 його наукових праць багато стосуються алгебраїчної геометрії, теорії асоціативних алгебр і модулів над ними, теорії алгебр Лі, комбінаторики, теорії категорій, гомологічної алгебри. Великий цикл його праць, частково, у співробітництві з В. Мазорчуком і німецькими математиками С. Кенігом і К. Штропель, присвячено теорії квазіспадкових і більш широких класів стратифікованих алгебр. Він глибоко вивчив зв'язки квазіспадкових алгебр з матричними задачами, дослідив їх гомологічні властивості, встановив існування і єдиність борелівських підалгебр у кожному класі Моріта еквівалентності квазіспадкових алгебр, розробив теорію двоїстості у їх похідних категоріях, узагальнив конструкцію дуальної алгебри за Рінгелем.

Сергій Адамович користувався великим авторитетом серед своїх колег як науковець і як викладач – він був членом спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій при Київському університеті і при Інституті математики НАН України, членом редколегій ряду математичних видань як в Україні, так і за кордоном. Серед учнів С. А. Овсієнка 4 кандидати наук, багато студентів писали свої дипломні роботи під його керівництвом. Нині всесвітньо відомі вчені В. Футорний, В. Бавула, В. Мазорчук з вдячністю згадують С. А. Овсієнка, який відіграв істотну роль у їхньому становленні як математиків. С. А. Овсієнко був стипендіатом фонду імені Гумбольдта (ФРН), брав активну участь у поглибленні співпраці українських і німецьких математиків. Завдяки йому багато молодих математиків з України побували на стажуванні в наукових центрах різних міст Німеччини та інших країн.

У 2012 р. у зв'язку з хворобою С. А. Овсієнко змушений був полишити викладацьку роботу і перейшов на посаду старшого наукового співробітника наукового-дослідницької частини механіко-математичного факультету університету Шевченка.

Колеги і друзі високо цінували такі риси його характеру як доброта, чуйність, повага до людей.

Світла пам'ять про Сергія Адамовича Овсієнка назавжди залишиться в серцях його численних учнів і колег.

О. О. Безущак, Є. В. Бондаренко, В. Я. Данілов, Ю. А. Дрозд, О. Г. Ганюшкін, М. Ф. Городній, В. В. Кириченко, Є. А. Кочубінська, Я. В. Лавренюк, О. С. Лимарченко, Ю. С. Мішура, А. С. Олійник, І. О. Парасюк, А. П. Петравчук, В. В. Плахотник, В. Г. Самойленко, В. І. Суцанський.